

Buitenland 2

1. Hoe kan een land met een zwakke munt door de dollar in te voeren de inflatie bestrijden?

Als een land een zwakke munt heeft zal dat betekenen dat importeren steeds duurder wordt. Immers de munt zal op de valutamarkt steeds minder opbrengen. Als de importen duurder worden stijgt de kostprijs van de producten van dit land (immers geïmporteerde grondstoffen worden duurder). Hierdoor ontstaat kosteninflatie. Als een land overgaat op de dollar hoeft er geen geld meer te worden omgewisseld. De dollar behoudt zijn waarde.

2. Wat is het voordeel van matige inflatie?

Als er in andere landen geen matige maar sterke inflatie is zal de concurrentiepositie verbeteren. Verder zal de rente minder hoog zijn waardoor de investeringen aangemoedigd zullen worden. (Een nadeel van inflatie is niet dat alles dan duurder wordt; dat wordt het natuurlijk wel maar ondertussen verdient iedereen ook meer, immers ook de lonen stijgen door inflatie.)

3. Wat is het voordeel van een zwevende wisselkoers voor de centrale bank van een land?

Het voordeel voor de centrale bank is dat ze nu niet hoeft te interveniëren. Dit betekent dat ze geen deviezen (buitenlandse valuta) hoeft aan te houden.

4. Wat is het nadeel van protectionistische maatregelen?

Als een land protectionistische maatregelen neemt houdt ze producten uit een ander land tegen. Dat kan bijvoorbeeld door invoertarieven in te stellen. Het gevolg hiervan is dat kostenvoordelen niet voldoende worden benut.

5. Wat wordt bedoeld met comparatieve kosten voordelen?

Een land heeft een comparatief kostenvoordeel als ze een product relatief goedkoper maakt dan een ander land. Met relatief goedkoper wordt bedoeld dat het product goedkoper is uitgedrukt in een ander product. Als een land bijvoorbeeld 1 tv kan maken in de tijd dat ze 2 radio's maakt, terwijl een ander land dat doet in de tijd dat ze 4 radio's maakt, heeft het eerste land een comparatief voordeel in het maken van tv's terwijl het tweede land een comparatief voordeel heeft in het maken van radio's. Immers in het eerste land kost 1 tv 2 radio's terwijl dat in het tweede land 4 radio's kost. Maar in het eerste land kost een radio $\frac{1}{2}$ tv terwijl in het tweede land een radio maar $\frac{1}{4}$ tv kost.

6. Leg uit hoe een hogere arbeidsproductiviteit de export van een land kan bevorderen.

Als de arbeidsproductiviteit toeneemt betekent dit dat een arbeider meer produceert per tijdseenheid. Maar dat betekent dat de loonkosten per product lager zijn geworden. Immers als het loon van de arbeider gelijk is gebleven maar hij maakt nu per uur meer producten kost zo'n product minder tijd om te maken en is dus goedkoper. Dit alles betekent dat de concurrentiepositie is verbeterd. Hierdoor zal de export toenemen.

7. Hoe zou de welvaart in ruime zin kunnen verslechteren door en hogere productie?

Als we het hebben over de welvaart in ruime zin kijken we niet alleen naar het BBP (welvaart in enge zin) maar ook naar ons algemeen welbevinden. Een hogere productie zou gepaard kunnen gaan met schade aan het leefmilieu. Als het nadeel van deze schade hoger is dan het voordeel van een grotere productie daalt de welvaart in ruime zin.

8. Hoe kan een overheid voorkomen dat door negatieve externe effecten de welvaart in ruime zin afneemt?

De overheid kan de negatieve externe effecten voorkomen door het product dat deze effecten veroorzaakt te belasten met een accijns.

9. Wat is het voordeel van een douane unie boven een vrijhandelszone?

De landen van zowel de douane unie als van de vrijhandelszone hebben onderling geen invoertarieven. Maar bij een douane unie is er een gemeenschappelijk tarief t.o.v. de landen buiten de unie. Bij de vrijhandelszone is dat niet het geval. Het gevolg is dat bij een vrijhandelszone alle goederen ingevoerd worden via het land met het laagste tarief. Vervolgens wordt het onderling doorgevoerd (zonder tarief) naar het land waar het naar toe moet.

10. Waarom rekenen we invoerrechten tot de indirecte belastingen?

De importeur is belastingplichtig. Dit betekent dat de importeur het invoerrecht moet afdragen aan de belastingdienst. Echter de importeur zal deze belasting doorberekenen aan de klant. Een invoerrecht noemen we daarom een kostprijsverhogende belasting. De klant zal deze hogere kosten doorberekend krijgen.

11. Leg uit hoe een verhoging van de loonbelasting de inkomensrekening van de betalingsbalans zou kunnen beïnvloeden.

Door een verhoging van de inkomstenbelasting daalt het netto loon (tenminste als het bruto loon gelijk blijft). Arbeiders zouden nu kunnen besluiten in het buitenland te gaan werken. Dit betekent dat de productiefactor arbeid geëxporteerd wordt. De inkomensrekening van de betalingsbalans zal hierdoor verbeteren. Immers de arbeiders krijgen voor hun werk betaald en dat geld zal naar Nederland worden overgemaakt. Het zal dus leiden tot een verbetering van de lopende rekening van de betalingsbalans.

12. Een farmaceutisch bedrijf in een land heeft heel veel geld gestoken in de ontwikkeling van een nieuw medicijn. In eigen land kan het bedrijf het medicijn tegen een hoge prijs verkopen maar in een ander land (een ontwikkelingsland) kan dat niet. Leg uit dat hierdoor een berovingsprobleem ontstaat.

Het farmaceutische bedrijf heeft veel geld geïnvesteerd. Als het medicijn in het ontwikkelingsland tegen een lage prijs wordt verkocht zal het worden doorverkocht naar het eigen land. Het farmaceutische bedrijf loopt daardoor veel inkomsten mis. In het vervolg zal het bedrijf daarom niet meer bereid zijn zoveel geld te investeren in de ontwikkeling van een nieuw medicijn. Immers het zal dan opnieuw beroofd worden van het geld gestoken in de ontwikkeling van dat nieuw medicijn.

13. Leg uit hoe werkloosheid via de loonontwikkeling, in een open economie, opgelost kan worden zonder direct ingrijpen van de overheid.

Stel dat een land geplaagd wordt door werkloosheid. Als de lonen in dat land redelijk flexibel zijn zal dat leiden tot een daling van de nominale lonen. Hierdoor worden de producten van dit land goedkoper en zal de concurrentiepositie verbeteren. De export zal toenemen en er zullen meer arbeiders gevraagd worden.

14. Leg uit hoe door technische vooruitgang de welvaart van arbeiders kan stijgen ondanks het feit dat hun lonen dalen.

Door technische vooruitgang worden arbeiders vervangen door machines en zal het nominaal loon van arbeiders dalen (immers minder vraag naar arbeid). Omdat de producten nu efficiënter worden geproduceerd worden ze echter goedkoper. Als de prijsdaling procentueel groter is dan de daling van het loon zal het reële loon stijgen en neemt de welvaart toe.

15. Leg uit hoe een lage rente via de pensioenpremies kan leiden tot een export van de productiefactor arbeid.

Pensioenfondsen moeten grote bedragen beleggen om te kunnen voldoen aan hun pensioenverplichtingen in de toekomst. Hoe lager de rente hoe groter het bedrag dat ze nu moeten beleggen (immers bij een lage rente groeit zo'n bedrag minder snel aan). Als pensioenfondsen nu grotere bedragen moeten beleggen zullen ze nu meer pensioenpremie moeten vragen. Maar als ze veel pensioenpremie vragen zal het beschikbare loon van een arbeider afnemen. Deze arbeider heeft dan een incentive om in het buitenland te gaan werken.

16. Leg uit hoe dit de intergenerationele solidariteit onder druk kan zetten.

Als de premies omhoog gaan zal dat vooral voor de jonge generaties nadelig zijn. Immers zij staan aan het begin van hun carrière en moeten nog hun hele leven premie betalen terwijl de oudere generaties dat nog maar veel korter hoeven te doen. Om de pensioenen van ouderen op peil te houden wordt er dus een beroep gedaan op de solidariteit van jongeren.

17. Houd een pleidooi voor vaste wisselkoersen door te wijzen op de risicoaversie van internationale handelaren.

Een handelaar op de internationale markt wil liever geen valutarisico lopen (hij is risicoavers). Contracten worden vaak afgesloten met een lange looptijd. Als in de tussentijd de koers van een valuta verandert kan dat verliezen tot gevolg hebben. Handelaren zijn dus gebaat bij vaste wisselkoersen.

18. Leg uit waarom voor een internationale belegger de hoogte van de wisselkoers niet belangrijk is maar de verwachte verandering van de wisselkoers wel.

Een internationale belegger zoekt een land op met een hoge rente. Hij koopt vervolgens de valuta van dat land om het aldus verkregen bedrag bijvoorbeeld op een bank in dat land te zetten. Hij ontvangt hierover rente. Na verloop van tijd zal hij zijn geld weer van de bank halen en dit weer omwisselen in de valuta van zijn eigen land. Als de koers van zijn eigen valuta in de loop van de tijd is gedaald maakt hij koersverlies. Als de koers gelijk is gebleven (de hoogte maakt niet uit) heeft hij dit verlies niet.

19. Leg uit hoe een valuta termijnmarkt hier uitkomst kan bieden.

Op een valuta termijnmarkt kan je valuta op termijn kopen en verkopen. Stel dat een Nederlandse belegger € 100.000 in de VS wil beleggen. Hij weet nu al dat hij het bedrag over drie maanden weer terug wil halen naar Nederland. Hij kan dan op de valuta termijnmarkt €100.000 (over drie maanden te leveren) kopen. Hij spreekt dan nu de prijs af maar betaalt pas over drie maanden voor de prijs die hij nu heeft afgesproken (ongeacht de dan geldende prijs).

20. Leg uit dat de belegger hiervoor een risicopremie zal moeten betalen.

Als de belegger op de termijnmarkt euro's zal willen kopen zal hij iemand bereid moeten vinden deze euro's aan hem te verkopen. Maar deze verkoper loopt risico. Misschien is de euro op het moment dat ze moeten worden geleverd veel duurder. De verkoper zal voor dit risico gecompenseerd moeten worden.

Door de invoering van de euro zijn dit soort problemen binnen de EMU voor eens en voor altijd verdwenen.